

ELS RESIDUS DE CASA

DOSSIER

+ MAQUETA: EL PUNT DE TRIATGE

NOM

GRUP

DATA

AVUI FARÀS...

1

La **jerarquia legal** dels residus: 5 graons.

2

Les **fraccions** de la recollida i on va cada residu.

3

El **punt de triatge** de casa teva a la maqueta (hora 2).

MATERIAL

Llapis, goma i regle. A l'hora 2: la maqueta, el plànol, un retall de cartró i tisores.

LA JERARQUIA DELS RESIDUS (LLEI 7/2022)

La llei de residus ordena què hem de fer amb un residu en **5 graons**, de més a menys prioritats. Primer, intentar el graó de dalt; només si no és possible, baixar.

1

PREVENCIÓ

No generar el residu: comprar a granel, evitar envasos d'un sol ús, reparar abans de llençar.

2

PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

Revisar, netejar o reparar un objecte que ja era residu perquè es torni a fer servir tal com és.

RECICLATGE

Transformar el residu en material nou: fondre ampolles per fer-ne de noves, fer compost amb la fracció orgànica.

ALTRES FORMES DE VALORITZACIÓ

Treure'n energia o un combustible: cremar recuperant energia, fer biodièsel amb l'oli de cuina usat.

ELIMINACIÓ

L'abocador controlat o cremar sense recuperar energia. És l'última opció.

LES FRACCIONS DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

Contenidor	Què hi va
Marró · orgànica	Restes de menjar, pells de fruita, marro de cafè, tovallons de paper bruts, taps de suro.
Blau · paper i cartró	Diaris, revistes, caixes de cartró plegades.
Groc · envasos lleugers	Envasos de plàstic, llaunes i brics.
Verd (igllú) · vidre	Només envasos de vidre: ampolles, pots i flascons, sense taps.
Gris · resta	El que no va a cap altra fracció.
Deixalleria i punts especials	Aparells elèctrics i bombetes, oli de cuina, piles, productes químics i els seus envasos, mobles. Els medicaments, al punt SIGRE de la farmàcia. La roba, al contenidor de tèxtil.

PER QUÈ UNA COPA O UN PLAT NO VAN A L'IGLLÚ VERD

Les ampolles i els pots són de **vidre sòdic-càlcic**, que es fon als forns de reciclatge a temperatures molt altes (més de 1.000 °C). La ceràmica, la porcellana i el vidre resistent al foc (tipus Pyrex) **no es fonen igual**: queden com a pedretes dins del vidre nou i el fan trencadís. El cristall d'algunes copes porta **plom**, que contamina la barreja. A més, l'igllú verd és només per a **envasos**.

COMPTE! UN ENVÀS NO SEMPRE VA AL GROC

L'envàs d'un producte perillós (salfumant, dissolvent, pintura) és un **residu especial**: va a la deixalleria, encara que sigui de plàstic.

EXERCICIS

1 ON VA I QUIN GRAÓ ÉS?

► Escriu la fracció o el destí de cada residu i el graó de la jerarquia (de l'1 al 5).

Residu	Fracció o destí	Graó
Pela de plàtan		
Ampolla de vi buida		
Got de taula trencat		
Bombeta LED fosa		
Medicaments caducats		
Oli de cuina usat		
Envàs buit de sulfumant		
Samarreta vella i trencada		

2 PUJAR UN GRAÓ

► Per a cada residu, escriu una acció que el porti a un graó **més alt** de la jerarquia.

Residu de cada dia	Acció per pujar un graó
Ampolles d'aigua de plàstic	
Un mòbil vell que encara funciona	
Bosses de plàstic del súper	

★ SI ACABES ABANS · PER PENSAR

Per què la prevenció és el primer graó, si reciclar també estalvia matèries primeres?

PER LLIURAR

Al final de l'**hora 1** fas el qüestionari i el diari, i lliures el dossier i el qüestionari. A l'**hora 2** dissenyes el punt de triatge a la maqueta i omple el full de la pràctica.

Quan	Què lliures
Final de l'hora 1	El dossier (exercicis i diari) i el qüestionari.
Final de l'hora 2	La maqueta amb el punt de triatge marcat i el full de la pràctica.

EL DIARI D'APRENTATGE

Respon amb les teves paraules. Si no saps com començar, escriu primer què has fet i després què t'ha costat.

1

QUINS SÓN ELS 5 GRAONS DE LA JERARQUIA DELS RESIDUS I QUIN TÉ MÉS PRIORITAT?

2

PER QUÈ UN GOT TRENCAT O UNA TASSA DE CERÀMICA NO VAN MAI A L'IGLÚ VERD?

3

ON PORTES ELS ENVASOS DE PRODUCTES PERILLOSOS I LES BOMBETES?

VIST PEL PROFESSOR:

DATA:

NOM

GRUP

DATA

Avui decideixes on va el **punt de triatge** de casa teva i el marques a la maqueta. **Material:** la maqueta, el plànol, llapis, regle, un retall de cartró i tisores. Recorda l'escala: **1 m real = 4 cm a la maqueta**.

PAS A PAS

1

ON EL POSES?

Tria el lloc: a la cuina (sota l'aigüera o en un moble del costat) o al safareig. Hi ha de cabre un mòdul per a **5 fraccions**: orgànica, paper, envasos, vidre i resta.

2

MARCA'L A LA MAQUETA

Mida d'exemple d'un mòdul de cubells: **60 × 50 cm**, que a la maqueta són **2,4 × 2,0 cm**. Dibuixa'l amb llapis al terra de la maqueta i escriu-hi «PT».

3

COMPROVA QUE NO FA NOSA

Davant del mòdul ha de quedar un pas lliure d'almenys **0,80 m** (3,2 cm a la maqueta). No pot tapar cap porta ni cap pas.

4

PENSA ELS RECORREGUTS

On es generen els residus? (taulell de la cuina, bany, despatx). Com més curt és el camí fins al punt de triatge, més fàcil és separar bé.

5

OMPLE LA TAULA DE LA SETMANA

Pensa en 5 residus reals que es generen a casa en una setmana i omple la taula de sota.

PUNT DE REVISIÓ

Ensenya al professor on has marcat el punt de triatge **abans de repassar-lo**.

LA JERARQUIA, APLICADA A CASA TEVA

Residu de la setmana	Fracció o destí	Graó	Com el podries evitar o reutilitzar?

Justifica la ubicació: per què has posat el punt de triatge en aquest lloc? Parla dels recorreguts i de l'espai de pas.

☆ SI ACABES ABANS · A LA MAQUETA

Fes el mòdul de cubells amb un retall de cartró: una caixa de 2,4 × 2,0 cm de base i 3,6 cm d'alçada (90 cm reals). Marca-hi les 5 fraccions amb llapis.

VIST PEL PROFESSOR:

DATA:

NOM

GRUP

DATA

10 PREGUNTES

MARCA UNA SOLA RESPOSTA A CADA UNA

SENSE APUNTS

10 MINUTS

1 Quina és la jerarquia dels residus de la Llei 7/2022, de més a menys prioritats?

- ☐ A Eliminació > incineració > abocador > reciclatge > prevenció
- ☐ B Reciclatge > abocador > reutilització > incineració > prevenció
- ☐ C Valorització > prevenció > eliminació > reutilització > reciclatge
- ☐ D Prevenció > preparació per a la reutilització > reciclatge > altres valoritzacions > eliminació

2 On va una ampolla de vidre de refresc o un pot de melmelada buit?

- ☐ A Al contenidor verd (vidre)
- ☐ B Al contenidor groc (envasos)
- ☐ C Al contenidor blau (paper)
- ☐ D Al contenidor gris (resta)

3 Per què una copa trencada o un plat de ceràmica no van al contenidor verd?

- ☐ A Perquè el verd només admet envasos amb etiqueta
- ☐ B Perquè el vidre trencat perd la transparència
- ☐ C Perquè la ceràmica no es fon igual i el cristall pot portar plom: espatllen el vidre reciclat
- ☐ D Perquè la ceràmica va a l'orgànica

4 On es porten els envasos buits de productes perillosos (dissolvents, pintures)?

- ☐ A Al contenidor groc
- ☐ B A la deixalleria, com a residus especials
- ☐ C A l'aigüera, esbandits amb aigua calenta
- ☐ D Al contenidor gris, embolicats amb paper

5 Quins residus van al contenidor marró (orgànica)?

- ☐ A Fusta envernissada, plàstics i burilles
- ☐ B Pols d'escombrar, bolquers i excrements
- ☐ C Brics de llet i llaunes
- ☐ D Restes de menjar, pells de fruita, marro de cafè, tovallons de paper bruts i taps de suro

6 Quina diferència hi ha entre l'economia lineal i la circular?

- ☐ A La lineal és «extreure, fabricar, usar i llençar»; la circular manté els recursos en ús el màxim de temps
- ☐ B La lineal fa servir energia solar i la circular, combustibles fòssils
- ☐ C La circular prohibeix la indústria
- ☐ D Cap: són dos noms de la mateixa cosa

7 On portes un assecador espatllat o una bombeta LED fosa?

- ☐ A Al contenidor groc
- ☐ B Al contenidor gris
- ☐ C A la deixalleria o als punts de recollida de les botigues d'aparells
- ☐ D Al contenidor blau

8 En què consisteix la recollida «porta a porta»?

- ☐ A En una inspecció que revisa les escombraries de les cuines
- ☐ B En deixar els residus separats davant de casa, en dies i hores fixats per a cada fracció
- ☐ C En un camió que recull mobles un cop l'any
- ☐ D En treure tots els contenidors del carrer sense cap alternativa

9 Què indica el símbol del «Punt Verd» (dues fletxes) d'un envàs?

- ☐ A Que l'envàs és de plàstic biodegradable
- ☐ B Que va al contenidor verd
- ☐ C Que el producte no porta conservants
- ☐ D Que l'empresa paga un sistema col·lectiu (com Ecoembes) per a la recollida i el reciclatge de l'envàs

10 Segons la jerarquia, quina és la millor mesura per al medi ambient?

- ☐ A La prevenció: no generar el residu
- ☐ B Cremar els residus i fer-ne electricitat
- ☐ C L'abocador impermeabilitzat
- ☐ D Enviar els residus a altres països